



bijenteelt

Maandschrift voor de Bijenteelt

Verschijnt maandelijks - Jaargang 78 - No. 4 april 1976



Officieel orgaan van de Vereniging tot bevordering der Bijenteelt in Nederland

WIJ VESTIGEN UW AANDACHT OP ONZE PRIJSLIJST OPGENOMEN IN DIT NUMMER

BIJ ONZE OMSLAGFOTO

Onze omslagfoto geeft een beeld van de wijze waarop de korfimer zijn kunstzwermen maakte en waarschijnlijk nog maakt. Hij gebruikt hierbij een wat slap gevlochten „jaagkorf“ of „Jaagkieps“. De wanden van de „te jagen“ korf en van de „jaagkieps“ moeten nl. zo mogelijk bijendicht aan elkaar sluiten. Zo nodig worden ze met wat gras of kaasdoek bijendicht gemaakt. Het vlieggat wordt natuurlijk ook gesloten. De korven worden met korfkrammen aan elkaar vastgemaakt. De af te jagen korf wordt daartoe in de jaagkorf geplaatst, waarna het geheel wordt omgekeerd, zodat het te jagen volk onder komt.

De bijen worden uit de korf gejaagd door ongeveer een kwartier met de handen tegen de korfwand te trommelen. Voor dat kloppen kan men ook een paar stokken gebruiken, maar dan wel heel voorzichtig om de korf, vooral als deze niet zo nieuw meer is, niet te beschadigen. Na een paar minuten te hebben geklopt geeft men gewoonlijk wat rook door het vlieggat. Men kan het kloppen gerust enkele ogenblikken staken

om eens even diep adem te halen. Bij koud weer willen de bijen niet oplopen. Als men wat zeer kort gesneden gras over de raten strooit, dat door het kloppen tussen de raten zakt, lopen de bijen als regel vlotter naar boven. Door aan de te jagen korf te luisteren kan men horen dat de bijen naar boven trekken.

Heeft men ongeveer 15 minuten geklopt dan draait men de korven weer om en maakt snel de korfkrammen los. Men kan dan de afgejaagde korf optillen en bijen die nog aan de raten hangen of op de onderrand zitten in de jaagkorf kloppen. Dikwijls zit de koningin tussen deze laatste bijen. De juiste methode is de korf op het dijbeen te laten rusten en met de bovenarm tegen het lichaam vast te klemmen, waarna men met beide handen kan trommelen. In de wijde jaagkieps is het gewoonlijk niet moeilijk de moer te vinden als de bijen tegen de korfwand oplopen. Dezelfde methodiek werd gevolgd als de korf om een andere reden bijenvrij moest worden gemaakt. Het is minder schadelijk voor de bijen en vooral voor de moer dan het gebruik van salpeter.

Het Bijenhuis is geopend op de volgende zaterdagen: 24 april - 8 mei - 22 mei - 29 mei - 12 juni 's morgens van 9 tot 12 uur.

Verdere verkoopadressen

Tegen een geringe prijsverhoging (bijdrage in de vrachtkosten) zijn onze artikelen ook verkrijgbaar bij de afdelingsdepôts:

Boerenbond Neerbosch-Hees, St. Agnietenweg 6, Nijmegen.

Afd. Bunnik/Houten, B. Th. Barten, Koningslaan 23, Bunnik, telefoon 03405 - 17 42.

S. G. v. d. Esschert, Spreeuwenweg 45, Apeldoorn, telefoon 055 - 23 67 79.

Afd. Velsen en omstreken, H. S. Homburg, Velsersduinweg 165, IJmuiden. Telefoon 02550 - 2 15 30.

Depôt Achterhoek, B. Meijerman, Dwarsdijk 6, Halle.

BIJENHUIS-WAGENINGEN

GRINTWEG 273

Algemene Bank Nederland-Wageningen

rekening nr. 53.90.42.900

Postgiro 823276

(Bijenhuis)

Telefoon 08370 - 1 28 63

MAANDSCHRIFT VOOR BIJENTEELT. Adres redactie en administratie: Bijenhuis, Wageningen.

Redacteur: G. v. d. Weert, Commissie van Redactie: W. Assink en H. G. Maagendans. De niet van redaktiewege geplaatste artikelen vertolken de mening van inzenders en geven niet altijd het inzicht van de redactie of het hoofdbestuur weer.

Alle stukken aan het Bijenhuis te Wageningen, ook opgaven en betaling van advertenties en speurbijtsjes. Giro 84 68 01.

INHOUD VAN DIT NUMMER

Adequate verzorging en voeding van het bijenvolk.	
Prof. Dr. Oscar Wahl	blz. 67
Onze imkersagenda	blz. 69
Rapport Commissie Nazien Boeken	blz. 70
Reglement Koninginneteeltstation	blz. 71
Notulen H.B. vergadering 17 januari '76	blz. 71
Prijslijst 1976	
Open dag Ambrosiushoeve Ir. J. J. Pettinga	blz. 73
Raamwerk Chr. Maillie	blz. 73
Normalisatie van de enkelwandige bijenkast	
J. J. Speelziek	blz. 75
Het voerraam met droge suiker opnieuw in de belangstelling A. J. van Willigen	blz. 77
Afdelingsberichten	blz. 78

Adequate verzorging en voeding van het bijenvolk

(naar een lezing voor de afdeling Bielefeld van de Duitse Imkerbond op 15 februari 1975)

Prof. Dr. Oscar Wahl.

Zo'n 40 jaar geleden deed mijn, helaas veel te vroeg gestorven, collega Prof. Ruth Bentler (een medewerker van Prof. Von Frisch in München) bij haar onderzoek naar het suikergehalte in het bijenbloed een vreemde ontdekking, die voor het begrijpen van het bijenvolk van ongevoen groot belang was: een afzonderlijke bij kan geen honger lijden!

Wij mensen daarentegen kunnen wel honger lijden – onder medisch toezicht zelfs enkele weken.

Daarbij is de suiker voorraad in ons bloed net voldoende om onze levensprocessen een paar uur in stand te houden.

Daarna wordt het in de lever en spieren opgeslagen glycogeen (dierlijk zetmeel) in suiker omgezet en in de bloedbaan gebracht.

Deze voorraden zijn voldoende voor een dag of 2. Als we dan nog geen eten binnen krijgen begint het lichaam langzaam maar zeker vet af te breken en langs een ingewikkeld proces in suiker te veranderen, die dan via het bloed weer bij onze organen terecht komt.

Zoals u weet zijn hier de vastenkuren op gebaseerd. Pas als het vet op is wordt aan de rest van het lichaam begonnen: we zetten onze eiwitten (vnl. spieren) om in suiker.

Maar zelfs dan kan het lichaam zijn belangrijkste functies nog een tijdlang vervullen.

Dit alles kan een bij niet.

Ze heeft geen lichaamsvoorraden die voor haar activiteiten gebruikt kunnen worden.

De enige voorraad die ze bezit is de voorraad van haar honingmaag.

Zodra deze voorraad uitgeput is, moet ze het doen met een restje suiker in haar bloedbaan. Voor een vliegende bij is dit voldoende voor een kwartier, een rustende bij heeft dan nog genoeg voor een paar uurtjes.

Ze verhongert als ze niet op tijd terug kan keren in haar volk. Met haar lege honingblaas is ze dan aangewezen op de raat-voorraden en op haar kameraden in het volk.

Buiten het volk gaat zij ten gronde.

Als je het zo bekijkt lijkt **het bijenvolk in zijn totaliteit op een organisme** waarvan de afzon-

derlijke delen (organen) niet in staat zijn alleen te leven.

En net zoals ons lichaam in honger-toestand, als het van het eigen materiaal moet leven, erg spaarzaam wordt om in leven te blijven, (als we langere tijd honger lijden zijn we niet meer tot grotere prestaties in staat), zo beperkt ook een bijenvolk dat van haar voorraden moet leven zich in haar activiteiten. Het bouwt niet meer en de broedverzorging loopt terug.

Zodra er weer dracht is – dat weten we allen uit ervaring – beginnen de volken in toeneemende mate te bouwen en het broednest breidt zich uit.

Beslissend hiervoor zijn niet de voorraden in de raat, maar het voedsel dat binnen komt.

We mogen niet met voeren wachten totdat de bijen krap in hun voorraden zitten; totdat de volken dreigen te verhongeren.

Allang daarvoor lijden ze honger omdat ze op hun voorraden moeten teren.

In de dracht zien we op de eerste plaats de bron van onze honinggoogst. Het is echter voor alles en in de eerste plaats voedsel voor het bijenvolk. Hetgeen de afzonderlijke haalbijen mee naar huis brengen is niet voor haar, hoogstens een klein deel daarvan. We weten uit onderzoeken met radioactief gemaakt suikewater, waarvan we de verdeling in het volk heel simpel met een geigerteller kunnen volgen (vooral onderzoek van Prof. Goszwald en Prof. Kloft) dat de naar het volk teruggekeerde bij de inhoud van de honingblaas onder 5 à 10 andere bijen verdeelt en dat deze hetgeen ze gekregen hebben weer verder verdelen. Zo komt de inhoud van de honingblaas van 1 bij uiteindelijk terecht bij ongeveer 50 bijen in het volk. Bij maar 100 verzamelende bijen zijn dat in totaal dus al 5000 bijen.

Bij dracht is dus sprake van een regelrechte voedselstroom, en deze is het die de stimulerende uitwerking op de bouw- en broedactiviteit heeft. Bij gebrek aan dracht moeten wij deze voedselstroom vervangen door voor een goede bij-voeding te zorgen.

Dat is de diepere achtergrond van elke „stimu-

lerende voeding" en „overbruggende voeding". Dat komt er practisch op neer dat we nooit grote hoeveelheden tegelijk mogen voeren. We willen nu namelijk – in tegenstelling tot bij het inwinteren – geen voorraden; dit zou net als bij massale dracht het geval is het broednest verkleinen. We moeten een zwakke maar konstante voedselstroom tot stand brengen, die het volk stimuleert.

Wie zijn bijen bij huis (en de nodige tijd) heeft kan dagelijks, of om de andere dag $\frac{1}{8}$ of $\frac{1}{4}$ liter suikerwater toedienen.

Handiger is het voeden met suikerdeeg of met droge suiker.

Deze kunnen de bijen maar langzaam opnemen. Zo krijgen we zonder al te veel werk wat we beogen: een lang aandurende voedselstroom.

Droge suiker komt vooral in aanmerking voor volkeren op optimale sterkte, dus in de nazomer en verder voor bijvoeren in overbruggingsperioden. In het voorjaar echter als de volken nog relatief zwak zijn is suikerdeeg veel meer geschikt.

Suikerdeeg dat bereid is uit poedersuiker met echte honing leent zich hiervoor het beste. Voor velen zal de eigen honing hiervoor te kostbaar zijn. Men mag echter nooit de fout maken om goedkope buitenlandse honing te gebruiken.

Het gevaar is groot dat hiermee het kwaadaardige vuilbroed in volken wordt gebracht (wat in het buitenland veel meer voorkomt dan bij ons en waarvan de zeer resistente sporen in de honing bewaard blijven). In plaats van honing kan men echter technische invertsuiker nemen zoals die tegenwoordig algemeen als bijenvoedsel in de handel is.

Technische invertsuiker is niets anders dan wat we al sinds jaar en dag als kunsthoning kennen. Het wordt gefabriceerd door een suikeroplossing (sacharon) met zuur te koken (zure inversie), of met behulp van het enzym invertase dat ook in onze darm suiker verteert; d.w.z. voor opname in de bloedbaan in invertsuiker omzet. Het is het zelfde enzym dat de bij vanuit haar kopklieren aan de honing toevoegt om de daarin aanwezige saccharose te inverteren. Invertsuiker kan men ook zelf maken. Belangrijke experimenten hiertoe heeft Dr. Weiss in Erlangen gedaan (gepubliceerd in "Imkerfreund" 3/1968, blz. 81-92). Hierbij constateerde hij dat „gekooide" bijen schade ondervinden van zuur geïnvverteerde suiker. De schade hangt af van het gebruikte zuur. Op grond van zijn experimenten geeft hij het volgende recept: 2 gewichtsdelen suiker en 1 deel water worden met 2 gram melkzuur (per kg suiker) 30 minuten gekookt. Het melkzuur dient

van begin af aan in de oplossing te zitten. Door deze invertsuiker 1 op 3 te mengen met poedersuiker maakt men een goed suikerdeeg.

Melkzuur is verkrijgbaar in de apotheek. Wie met invertase wil werken kan volgens Dr. Weiss terecht bij de firma Merck. Het door hen gefabriceerde "Invertin" is onschadelijk voor de bij maar duurder dan melkzuur en ook niet zo eenvoudig te krijgen. Met "Invertin" en water kan men direct uit poedersuiker suikerdeeg bereiden. Een mengsel van 1 kg poedersuiker 80 cc water en 1 gr "Invertin" levert zonder verwarmen een goede kilo suikerdeeg.

Op de bijeenkomst van de "Arbeitsgemeinschaft der Bienen institute" oktober 1973 in Celle deden Dipl. Ing. Hans Ruttner uit Lunz (Oostenrijk) en imkermeister Götz uit Oberursel (W-Dld.) melding van slechte resultaten met technische invertsuiker bij gebruik in zgn. „bevruchtungskastjes". Volgens hen wordt deze suiker hierin tamelijk snel hard. Na een periode van slecht weer verlieten de bijen de kasten op de eerste vliegtag. Ook in zwakke volken werd het deeg hard en korstig. In sterke volken die het deeg snel opnemen is dit gevaar niet aanwezig. Wie het zich kan veroorloven neme echter honing voor de bereiding van suikerdeeg. Honing suikerdeeg stimuleert de bijen, naar onze ervaringen, nog steeds het meest. Misschien ligt dit aan de geur in de honing of aan de in pollen aanwezige attractieve stoffen. Dit hoeft geen hoogwaardige honing te zijn. In het instituut in Marburg gebruiken we sinds jaar en dag voor de stimulatie in het voorjaar in onze raamskastjes een honingsuikerdeeg dat we verkregen door de honingkamers van onze hoofdvölker na de nazomerbijvoeding leeg te slingeren. Hierop kom ik nog terug.

Bij de stimulerende voeding in het voorjaar geeft men de volken wekelijks, al naar gelang hun sterkte, $\frac{1}{2}$ tot 1 pond suikerdeeg, en zo dicht mogelijk in de buurt van de bijen (in de achterbehandelingskast b.v. in het bouwraamvenster achter de drukstbezochte tussenruimtes, in de stapelkast op de bovenlatten van de bezette ramen).

De stimulatie mag niet te vroeg gebeuren: in het algemeen niet voor het bloeien van de wilg. Dit geldt tenminste voor de imker die het moet hebben van de zomerdracht. Zij wier grootste interesse de voorjaarsdracht geldt kunnen gedwongen zijn iets vroeger met de stimulatie te beginnen, maar moeten daarbij op de koop toe nemen dat het risico van een achteruitgang in koude periodes toeneemt. Bij de stimulerende voeding in de nazomer hoeven we geen gebruik te maken van het zowel aan geld als aan arbeid dure suikerdeeg; hier heeft de gewone

droge suiker door de jaren heen goede diensten bewezen.

De opname en werking hiervan zijn echter beter wanneer de suiker niet geheel droog maar met honing of honingwater gemengd als een soort „beslag” gevoerd wordt.

Ons beproefd Marburg's recept: op 10 kg korelsuiker ca 1 liter honingwater (1:1) en goed mengen! Deze vochtige suiker wordt het best in een bakje gedaan dat men uit vezelplaat kan timmeren en boven de ramen plaatst.

Het doel van deze stimulerende voeding in het najaar nml. het aansporen van het volk om veel winterbijen te leveren, wordt alleen dan bereikt als er mee begonnen wordt direct nadat de dracht beëindigd is, (op veel plaatsen dus al in juli) en het broeden stagneert. Erg belangrijk is hierbij dat de bijen de ruimte hebben. Fout zou zijn om direct na het laatste slingeren voor de stimulerende voeding de honingbak weg te halen. Het volk heeft ruimte nodig. Wie erg sterke volken wil overwinteren om het volgend jaar winst te slaan uit de vroege dracht zal zelfs broed omhangen en in de broedkamer lege ramen hangen waarop de koningin dan weer eitjes kan leggen.

De honingkamers worden pas bij het inwinteren verwijderd. De raat hieruit kan, voorzover voorraden er op aanwezig zijn, in het voorjaar dienen als voedselraat. Ze kunnen ook geslingerd worden en zo verkrijgt men de „voedselhoning” die in het volgende jaar gebruikt kan worden bij het maken van suikerdeeg.

Voor het grootste deel is dit dus honing afkomstig van de suiker en mag dus niet in de handel gebracht worden, zelfs niet als de bijen er nog een beetje nectar aan hebben toegevoegd.

Een goed alternatief voor de stimulerende herfstvoeding is het reizen naar gebieden waar men in de nazomer nog een goede dracht heeft.

Basterdwederikgamander, en zoals in Lunz de läpperdracht in eind Aug.; nemen het dan van U over. Met recht oversteden is het drijfvoeren tussen de drachten (overbruggingsvoeding). De stimulerende voeding valt in het voorjaar in de tijd voordat de volken de honingkamer bezetten, in het najaar na de laatste honing-oogst.

Met de overbruggingsvoeding worden perioden zonder dracht en perioden van slecht weer overbrugd – ook dan als de honingkamers al bezet zijn.

De gevoerde suiker kan dan in de honingraten terecht komen en komt dus bij het slingeren in uw honing terecht. Voor dit gevaar mag men niet de ogen sluiten. Probeert U eens wat wij in Marburg gedaan hebben en voer eens met

gekleurde, suiker, dan zult u zien dat deze overal in de honing terecht komt. Zelfs in de bovenste honingkamers vindt u de gekleurde suiker terug ook al dient u het in de onderste kamer toe; ook in drachtrijke perioden.

De bijen slaan het niet op in de broedkamer en gebruiken het ook niet direct. Ze verdelen het over de hele kast! We moeten dit gevaar duidelijk herkennen en er rekening mee houden. We mogen niet zo zorgeloos voeren als in het najaar; we moeten voorzichtig d.w.z. gedoseerd voeren. Het belangrijkste is dat het voedseloppervlak erg klein is.

De voerbak waarin we de suiker doen mag niet breder zijn dan 1 raam (in de nazomer mag dit gerust meer zijn) en zodra er weer dracht komt moet de bak eruit. Het is veel wenselijker om in gevaarlijk lange slechte tijd honing te voeren. Deze honing is niet verloren. Integendeel. U houdt de volken ermee in goede conditie en in volle ontwikkeling en bij de volgende dracht krijgt u des te meer honing.

Misschien heeft U een slecht verkoopbare honing (b.v. koolzaad in een gebied waar men liever donkere woudhoning koopt) of melocitosehoning van het vorig jaar.

Na het ontzegelen van de raat kunt u deze honing direct voeren. Ook kunt u hem oplossen en de honing oplossing voeren. Maar zelfs in het geval dat u alleen goede honing tot uw beschikking heeft om slechte perioden te overbruggen dan nog is dit het offer waard. U krijgt sterke en gezonde volken die bij het aanbreken van de nieuwe dracht niet eerst op sterkte hoeven te komen maar direct voor veel honing zorgen en dan zult U veel moeten slingeren.

Vert. C. van Honk,
Utrecht.

ONZE IMKERSAGENDA

- 16 april Goede Vrijdag Bijenmarkt Emmen
- 17 april Bijenmarkt Schaik
- 24 april Bijenmarkt Dordrecht
- 24 april Bijenmarkt Deurne
- 24 april Bijenmarkt Groenlo van 9 tot 13 uur bij café Meijer
- 1 mei Bijenmarkt Baarlo (L.)
- 1 mei Bijenmarkt Purmerend. Zie afd.bericht in dit nummer
- 19 juni Bijenmarkt Haarlem. IJsbaanterrein a.d. Kleverlaan zie afd.bericht in dit nummer
- 7 juli Bijen- en honingmarkt Steenwijk
- 4 aug. Bijen- en honingmarkt Epe.



OFFICIELE MEDEDELINGEN

Rapport Commissie „Nazien Boeken”

De commissie „Nazien Boeken” was de gast van het Bijenhuis op 27 februari 1976, waarbij als gastheer optrad de accountant van de Vereniging de heer W. H. van Mourik.

Het gesprek, dat om 10.00 uur begon was zeer afwisselend, tal van punten uit het rapport passeerden de revue.

Langdurig werd stilgestaan bij de geconstateerde verschillen in de „Debiteuren” en het in het rapport vermelde „Kasoverschot”.

Om belasting-technische redenen konden de verschillen niet of slechts gedeeltelijk in de rapporten tot uitdrukking worden gebracht.

Het ontstaan van deze verschillen is nog het gevolg van de grote administratieve achterstand waar de Vereniging mee te kampen heeft gehad.

Op dit moment is de achterstand in de administratie geheel ingelopen, hetgeen een grote zorg minder is. Op de administratie op zichzelf komen we straks nog terug.

Lang werd gediscussieerd over de post „Assurantie”. Ons werd aangetoond dat dit een zaak van steeds groter belang wordt. De diefstallen van bijen en honing worden helaas steeds groter in omvang.

De gemaakte kosten door het Hoofdbestuur zijn gezien de vele werkzaamheden van de Hoofdbestuur-leden alsmede de contacten die zij onderhouden, beslist niet aan de hoge kant.

De accountant heeft extra veel werk en moeilijkheden gehad met zijn verslag door de reeds genoemde grote administratieve achterstand.

In verband hiermede konden wij de accountantskosten zelfs nog laag noemen.

Echter veel te laag zijn de kosten uitgegeven voor propaganda-doeleinden. In dit verband zij opgemerkt dat bij gesprekken met „buitenstaanders”, telkens weer blijkt dat men wespen en bijen in één adem uitspreekt. Wij zijn van mening dat ook op dit punt de Landelijke Vereniging de afdelingen vóór moet gaan en moet helpen bij het geven van juiste voorlichting.

De Omzet van de Afdeling Handel vertoont gelukkig een opgaande lijn. Om echter de steeds hoger wordende kosten te kunnen opvangen zal nog meer aan omzet-vergroting gewerkt moeten worden.

Naast een uitbreiding van het aantal depôts kan wellicht aan een rijdende winkel gedacht worden, deze zou dan tevens op **alle** bijen-markten aanwezig kunnen zijn, zonder dat vooraf bijna de gehele winkelvoorraad „ingepakt” moet worden. Naarmate de vrachtkosten en lonen hoger worden, zal dit eerder verantwoord zijn. Dit zou eens door het hoofdbestuur bekeken kunnen worden.

Overigens constateerden wij dat de winkel goed bevoorrad was.

Tevens was er in het magazijn een grote voorraad aan bijenkasten, imkersbenodigdheden, honing en kunst-raat, alles van een prima kwaliteit.

Zo is er veel gedaan in het verslag-jaar en hard gewerkt aan de wederopbouw van Vereniging en Handel.

In ons maandschrift voor de bijenteelt zou bijv. 2 x per jaar op de juiste tijd een bestellijst verspreid kunnen worden aan alle leden.

Deze zou dan ingevuld ingeleverd kunnen worden bij de plaatselijke secretaris, zodat deze de bestellingen kan combineren, waardoor vrachtkosten bespaard kunnen worden en een vergroting van de omzet verkregen kan worden.

Ook zou dit per circulaire door de plaatselijke afdelingen verzorgd kunnen worden. Het hoofdbestuur en de plaatselijke afdelingen zouden in de toekomst meer aandacht moeten besteden aan de afd. Handel. Hierdoor zou de omzet vergroot kunnen worden en het zou de kostprijs kunnen verlagen, waardoor in plaats van een **tekort** een **batig saldo** op de exploitatierekening zou kunnen staan.

Ook onze accountant de heer v. Mourik heeft veel werk moeten verzetten om uit, de naar onze mening gebrekkige administratie een zódanig uitgebreid rapport te kunnen samenstellen als is uitgebracht.

Het is een typisch geld-verslindend mode-verschijnsel om voor elke vereniging of bedrijf een organisatie-onderzoek te laten instellen. Als regel wordt er dan in een uitgebracht rapport, door een organisatie-bureau, gesteld dat er „andere” of (nog) betere functionarissen aangesteld moeten worden om tot een beter bedrijfs-resultaat te komen. Het rapport van het accountants-kantoor Kleynveld, Kraayenhof en Co adviseerde een administratie in te voeren op moderne leest geschoeid. Jammer dat dit advies niet is opgevolgd. Indien de administratie op deze wijze zou worden gevoerd, dan zouden de functionarissen in minder tijd en gemakkelijker de administratie kunnen bijwerken, terwijl de accountant in de helft van de tijd een rapport kan samenstellen.

Een van de ondertekenaars van dit verslag zal het Bestuur een rekeningschema met instructie aanbieden, om te komen tot een Moderne Bedrijfsadministratie.

In de Hoofdbestuurvergadering van 5 april 1975 is uitvoerig gediscussieerd over het rapport van Kleynveld, Kraayenhof en Co. en over het eventueel aanstellen van een register-accountant.

Ondergetekenden zijn van mening dat het werk geleverd door een register-accountant niets zegt over de kwaliteit, doch wel over de hoogte van de declaratie.

Laten we in ieder geval de zaken nuchter bekijken en de guldens eerst nog een keer omdraaien, alvorens deze aan zinloze zaken, waaronder organisatie-onderzoeken en dure registeraccountants, worden uitgegeven.

Zoals reeds werd opgemerkt zijn wij echter wel van mening dat de grootste crisis in de Vereniging en Handel voorbij is en dat wij de toekomst dan ook met iets meer vertrouwen tegemoet kunnen zien.

A. Meijer, H. Niemeijer

REGLEMENT 1976 BEVRUCHTINGSSTATION TE SCHIERMONNIKOOG

INZENDING en BETALING

1. Leden der vereniging hebben het recht tegen een vergoeding van f 3,— per volk, bevruchttingsvolkjes op het bevruchttingsstation te doen plaatsen.
2. Andere bijenhouders, mits lid van een der bij de stichting bedrijfsraad voor de nederlandse bijenhouderij aangesloten organisaties, kunnen bevruchttingsvolkjes op het station doen plaatsen tegen een vergoeding van f 5,— per volk.
3. Betaling van het verschuldigde bedrag dient te geschieden door overmaking op giro 89.98.89. t.n.v. dhr. R. H. Geskes, Alb. Schweitzerplantsoen 13 te Roden, tel. 05908-19699, gelijktijdig met de verzending der volkjes naar Schiermonnikoog. Bij niet tijdige betaling worden de volkjes niet teruggezonden.

OPENSTELLING

4. In 1976 wordt het station opengesteld gedurende de periode: 15 mei tot en met 31 juli 1976.

GEZONDHEIDSVERKLARING

5. De vervoerbeschikking voor bijen uitgev. 1972 is ook van toepassing voor het verzenden van bevruchttingsvolkjes naar Schiermonnikoog. Dit houdt in dat bij verzending van bijenvolkjes uit gebieden ten zuiden van de Maas een Gezondheidsverklaring afgegeven door de Rijksbijenteelt Consulent aanwezig moet zijn. Genoemde verklaring is aan te vragen te Hilvarnbeek Tel. 013-425888.

KASTEN EN VOLKEN

6. De ter plaatsing aangeboden volken moeten aan de volgende eisen voldoen:
 - a. Zij moeten voorzien zijn van voldoende voer.
 - b. De volken moeten vrij zijn van **darren** en **darrebroed**.
 - c. De vlieggaten moeten afdoende kunnen worden afgesloten en wel zodanig dat de volken bij het afsluiten der vlieggaten tegelijkertijd lucht kunnen krijgen.
 - d. De vlieggaten moeten aan de binnenzijde voorzien zijn van een niet verstelbaar darre-rooster (doorlaat 5 m/m.)
 - e. De deksels moeten met schroeven op de kasten zijn vastgezet.
 - f. De kasten moeten zeer solide zijn, zodat in wateren bij regen uitgesloten is.
 - g. Op elke kast moet met onuitwisbare verf duidelijk naam en adres van de eigenaar, met medevermelding van de naam der afdeling zijn aangebracht.
 - h. Indien aan bovenvermelde eisen niet is voldaan, worden de kasten niet toegelaten op het bevruchttingsstation.
 - i. De ventilatieopeningen moeten met metaal-gaas zijn afgesloten. (in geen geval nylon)

PLAATSING VAN KRATTEN

Bij inzending van 2 of meer kastjes mogen deze in kratten van ten hoogste 4 stuks worden ingezonden. De kasten moeten zodanig in de krat zijn aangebracht dat de vlieggaten geopend en gesloten kunnen worden zonder dat de kratten zelf geopend behoeven te worden.

7. De plaatsing geschiedt op aanwijzing van de leden der commissie.

8. De commissie zal voor toezicht zorgen, maar stelt zich niet aansprakelijk voor schade, die het gevolg is van diefstal, beschadiging of welke andere schade ook.
9. Gedurende de tijd dat de kastjes op het eiland zijn mogen zij **niet** worden geopend.
10. Met het oog op het vervliegen der koninginnen is het verboden om de terreinen van het bevruchttingsstation te betreden.

VERZENDING

11. De kasten moeten op nader vast te stellen data worden geadresseerd en verzonden in overleg met de Hr. R. H. Geskes. De verzending der kasten dient steeds **franco** te geschieden. Zij worden **niet franco** aan de eigenaar teruggezonden.

AANMELDING

12. Voordat men de teelt inleidt dient men daarvan mededeling te doen aan dhr. R. H. Geskes te Roden Alb. Schweitzerplantsoen 13 telefoon 05908-19699. Dit is nodig om eventuele spoedberichten direct aan de telers te kunnen doorgeven.
13. Mogelijke tussentijdse wijzigingen van het reglement worden uitsluitend bekend gemaakt aan de telers, die aan in artikel 12 genoemde verplichtingen hebben voldaan.

Handleiding koninginneteelt

In verband met de per 1 april j.l. gestegen portokosten worden de kosten voor toezending van „Handleiding carnica” verhoogd tot f 3,20 franco huis.

Verkorte Notulen

van de Hoofdbestuursvergadering gehouden op 17 januari 1976 in het Bijenhuis te Wageningen, aanvangende te 10.00 uur.

Wegens ziekte afwezig de Hr. B. Th. Kinkelaar.

De Rijksbijenteeltconsulent Ir. J. J. Pettinga en HH. W. H. van Mourik, G. v. d. Weert en J. A. Krabbengborg woonden de vergadering bij.

Voorz. opent de vergadering met een woord van welkom, feliciteert de herkozen H.B.-leden en herdenkt met het H.B. de overleden oud-H.B. leden J. C. v. d. Berg en J. H. Schwieters.

De notulen van de vorige vergadering worden ongewijzigd goedgekeurd.

De Hr. **Meyerman** vraagt of de aandelen inmiddels zijn verkocht. De wrnd. secr. antwoordt dat daartoe opdracht is gegeven en dat de koers ook nog iets omhoog is gegaan.

Voorz. vestigt er de aandacht op dat op 14, 15 en 16 juli a.s. in Merelbeke (B) een symposium over nose-ma wordt gehouden. Meent dat daaraan toch minstens een aantal H.B.-leden moeten deelnemen. Ir. **Pettinga**: Er wordt ingegaan op de wetenschappelijke kant van de zaak. De inleidingen worden in een vreemde taal gehouden. **Voorz.**: Aankondiging plaatsen in het maandblad.

De Jaarstukken. De Hr. **Assink** merkt op dat de meerkosten die de accountant heeft moeten maken voldoende waren om een kracht te betalen die de zaak bijhoudt. De Hr. **Meijerman** gebruikt met betrek-

king tot de administratie de uitdrukking „op zijn Janboerenfluitjes“. De **Hr. Muntjewerf** heeft zware kritiek. De **Hr. Pater** zegt dat op de laatste A.V. werd besloten tot een leesbaar geheel. We zullen de conceptjaarstukken nader moeten bespreken. De **Hr. van Mourik** heeft geconstateerd dat er onduidelijkheden zijn in de boeken. Als de negatieve dingen naar voren gehaald worden had er ook iets positiefs tegenover gesteld kunnen worden. **Hr. Muntjewerf**: een kloppende kas is primair. **Hr. Pater**: Tot de positieve dingen behoort dat de verzending van het maandblad in orde gebracht is. Stelt verder dat wij drie afdelingen hebben, waarvan Ver. en Suiker een overschot hebben en Handel een tekort. Hij suggereert dat de HH. H.B.-leden eens een paar dagen op het Bijenhuis moeten komen werken. Er is f 6.000,— positief en f 12.000,— negatief. Daar zit ook de researchpost van f 6.000,— in. Deze f 6.000,— verschil valt weg tegen het overschot van Ver. en Suiker. Wij hebben sinds 1 nov. regelmatig controle gehouden. Daarmede zijn de oude posten niet boven water gekomen.

Voorz.: Hoe komt dat? **Hr. Krabbenborg**: Het probleem lag duidelijk in het feit dat ontvangsten uit de winkel rechtstreeks in de grote kas gingen. **Voorz.**: Waarom worden niet dagelijks inkomsten en uitgaven geboekt? Dat kost 1½ uur per dag. **Hr. Krabbenborg**: Toen ik binnenkwam kon van systematiek niet worden gesproken. Toen is afd. Vereniging het eerst aangepakt.

Voorz.: We spreken af dat iedere dag wordt ingeboekt: Kas, Bank en Giro. **Hr. Pater**: licht toe hoe het tot nu toe is gegaan. **Voorz.**: **Hr. Krabbenborg** moet de waarborg scheppen dat dit onregelmatige werken een einde neemt.

Hr. Krabbenborg: Vaststellen van prioriteiten gaat ten koste van andere dingen.

Hr. Pater: We moeten het rapport van de Hr. van Kraaikamp afwachten.

Voorz.: zegt dat de tijd gekomen is om een uitspraak te vragen omtrent de mate van werkmogelijkheid van de Hr. v. d. Weert.

Voorz. ontwikkelt een toekomstvisie waarin de Hr. v. d. Weert enkele uren per dag werkt en de boekingen verzorgt. De Hr. v. d. Weert onderschrijft de mening van de voorz. zonder vooruit te willen lopen op de uitspraak van de arts. De **Hr. Krabbenborg** wordt dan de uiteindelijk aansprakelijke persoon. De **Hr. Habers** splitst het boekhoudkundig gedeelte af van de rest. De verantwoording moet liggen bij degene die de kas heeft en dat is de Hr. v. d. Weert.

Voorz. meent dat de uiteindelijke verantwoording voor de gang van zaken bij de Hr. Krabbenborg ligt.

De **Hr. van Mourik** vindt dat de verantwoordelijkheid gesplitst moet blijven. De Hr. v. d. Weert als boekhouder is daarvoor verantwoordelijk. De **Hr. Muntjewerf** meent dat de Hr. Louters dagelijks, als de kas is opgemaakt, moet worden gedechargeerd door de Hr. Krabbenborg. **Hr. v. d. Meulen**: Wij hebben nu feitelijk 4 boekhouders, maar in feite is de penningmeester financieel verantwoordelijk. Wij moeten dit anders inrichten. De Voorz. is het in principe daarmee eens. De **Hr. v. d. Meulen** vindt dat wij voor de toekomst op korte termijn een betere opzet moeten maken. Ook in dit verband zullen wij het rapport van Kraaikamp moeten afwachten. **Hr. van Mourik**: Laten we de penningmeester nu eens even vergeten. De hoofdboekhouder heeft het oog op wat er uit gaat. Het vastleggen van de gegevens komt bij de Hr. v. d. Weert terecht.

Voorz.: Men moet dit in harmonie met elkaar opvangen. De **Hr. v. d. Meulen** acht het noodzakelijk ieders verantwoordelijkheid behoorlijk vast te leggen

en een bestuurlijke secretaris en een bestuurlijke penningmeester aan te stellen. De **Hr. Muntjewerf** wil eerst het rapport van Kraaikamp afwachten. De **Hr. Assink** zegt dat een boekhouder niet over de kas-middelen moet beschikken. De **Hr. Muntjewerf** heeft nog enige opmerkingen t.a.v. verschillende posten o.a. waarde en afschrijving van het pand.

Voorz. meent dat de exploitatierekening een geflatteerd beeld geeft. We moeten dat toelichten. Gesteld wordt dat de verspreide leden ook moeten bijdragen in het pensioenfonds. De **Hr. Meijerman** vraagt naar de post „ziekengelden“. De accountant licht deze toe. T.A.V. afd. Handel maakt de accountant enig voorbehoud t.o.v. de goederenvoorraad. Hij vraagt de aanleg van een voorraad-administratie op kaart en per artikel. De **Hr. Fluyt** herhaalt zijn al eerder geuit afkeurend oordeel over het aanzien van de timmerwerkplaats. De **Hr. v. d. Hul** vraagt naar de verhouding van de winst t.o.v. het vorig jaar. Deze cijfers worden verstrekt. De gemiddelde omzetsnelheid is ongeveer éénmaal en dat is in feite onvoldoende. **Hr. Pater**: Er bestaat behoefte aan depots, vooral in de noordelijke provincies. **Hr. van Ee**: Wij zijn daarmee bezig. **Hr. Muntjewerf**: Dat lost de geringe omzetsnelheid niet op. Erger is dat er af en toe nee moet worden verkocht. **Hr. Krabbenborg**: Nee verkopen komt maar zelden voor. De **Hr. Habers** zegt dat het tekort van afd. Handel een keer weg moet.

Bij afd. Suiker ontstaat een discussie over de afschrijvingen op het gebouw en aan welke afdelingen die moeten worden toegeschreven. De **Hr. Fluyt** brengt naar voren wat hij in afdelingen van zijn groep gehoord heeft: Handel duur t.o.v. van Dam; het quotum is te hoog; er is weinig binding met Wageningen. **Hr. Pettinga** zegt dat in tal van afdelingen het organisatie-element niet aanslaat. Men vraagt zich af waarom lid te blijven, wat voor zin heeft quotum-afdracht nu er toch geen suiker meer wordt verstrekt.

De **voorz.** stelt voor de concept-begroting te wijzigen door f 7.500,— van afd. Ver. naar Handel over te brengen. De Hr. v. d. Hul is het hiermee niet eens. Hij meent dat het bestuur een stuk zal moeten opstellen om een en ander toe te lichten.

De **Hr. Assink** zegt dat het bedrag niet juist te bepalen is omdat wij niet tijdschrijven. De **Hr. Muntjewerf** steunt dit en zegt dat een beredeneerd verslag is toegezegd op de vorige A.V. Er wordt gestemd. Het voorstel wordt aangenomen met 6 stemmen voor, 5 tegen en 3 blanco. Een voorstel tot quotumverhoging met f 6,— wordt aangenomen met 8 stemmen voor en 6 tegen. De Algemene Vergadering wordt vastgesteld op 27 maart 1976 in het I.A.C.-gebouw te Wageningen, aanvang 13.00 uur. Daaraan zal een H.B. vergadering voorafgaan in het Bijenhuis, aanvang te 10.00 uur.

T.a.v. de collectieve verzekering wordt opgemerkt dat velen de uitkeringsbedragen te laag vinden. De **Hr. van Mourik** merkt op dat verhoging van de bedragen stijging van de premie met hetzelfde percentage tot gevolg zal hebben. Men kan zich voor bedragen boven f 3.000,— afzonderlijk verzekeren voor f 3,— per duizend. Besloten wordt voorlopig de oude bedragen aan te houden. T.a.v. een eventuele suikerverhoging wordt besloten af te wachten of er nog enige aandrang van de zijde van de leden zal komen. De marge in de suikerprijs is zo klein dat er voor de leden nauwelijks enig voordeel in zit.

In de commissie afd. Handel wordt als plv. lid voor de zieke Hr. Kinkelaar de Hr. Meijerman gekozen. De registratie van de volken enz. verkeert nog in het stadium van voorbereiding.

Bij de rondvraag vraagt de **Hr. Ramakers** naar de

Vervolg pag. 73

imkersdag. Voorz. zegt dat daar de laatste jaren niet voldoende interesse voor is geweest om er financieel redelijk uit te springen.

De Hr. v. d. Hul verzoekt tijdens de vergadering niet te roken. Het bezorgt hem hoofdpijn. Zegt verder dat het gieren van de tuin beter niet had kunnen geschieden. Het activeert de grasgroei, wat met het oog op het plan voor inplanting niet gewenst is. Verdere bemesting moet beslist niet plaats vinden. De Hr. van Ee vraagt waarom oud-H.B. lid Timmermans niet tot erelid is benoemd (maakte van 1946 t/m 1965 deel uit van het H.B., notulist). Staande de vergadering was hierop geen bevredigend antwoord te geven. Mogelijk is door niemand daartoe een suggestie gedaan.

Te 17.45 uur wordt de vergadering gesloten.

BESLUITENLIJST

De boekingen van Kas, Bank en Giro vinden dagelijks plaats. De Kas wordt dagelijks opgemaakt. De Hr. Louters wordt dagelijks gedechargeerd.

Er wordt een voorraadadministratie op kaart aangelegd.

Van Afd. Ver. wordt f 7.500,— overgebracht naar Afd. Handel.

De A.V. wordt voorgesteld het quotum met f 6,— te verhogen.

T.a.v. de collectieve verzekering wordt besloten de oude uitkeringsbedragen voorlopig te handhaven. In de commissie afd. Handel wordt de Hr. Meijerman gekozen als plv. lid voor de Hr. Kinkelaar.

Tijdens de H.B.-vergaderingen zal op verzoek van de Hr. v. d. Hul niet meer worden gerookt.

Open dag op de Ambrosiushoeve

In navolging van het gebruik bij enkele bijenteeltinstituten in het buitenland willen wij ook een proef nemen met een z.g. „Open dag”.

Op deze open dag kunnen individuele bezoekers

(alleen imkers met hun gezinsleden boven 12 jaar!) deelnemen aan een rondleiding over het terrein van de Ambrosiushoeve.

U weet, dat normaal op werkdagen individuele bezoekers wel welkom zijn, maar uiteraard geen aanspraak kunnen maken op begeleiding. Dat kan wel in groepsverband, als lang van tevoren een afspraak wordt gemaakt.

Deze „open dag” zal gehouden worden op vrijdag 28 mei a.s. (daags na Hemelvaart). De rondleidingen zullen starten om 10 uur, 11 uur, 14 uur en 15 uur.

Duur van deze rondleidingen: 1½ à 2 uur.

Wij hopen, dat uw belangstelling zodanig gespreid zal zijn, dat de groepen beperkt van omvang kunnen blijven.

Excursies in groepsverband kunnen wij op deze dag niet ontvangen! Als u met uw eigen auto komt, dan volgt u de borden naar resp. Tilburg, Hilvarenbeek en Beekse Bergen - Strandpark. Per lijndienst van N.S.-station Tilburg richting Hilvarenbeek, uitstappen halte Beekse Bergen-Strandpark (naast „Ambrosiushoeve”).

Een combinatie met een bezoek aan het Strandpark en/of het Safaripark van de Beekse Bergen is uiteraard goed mogelijk.

Volledigheidshalve zij nog vermeld dat noch het Bestuur van de Stichting noch de Directie en medewerkers zich aansprakelijk kunnen stellen voor de gevolgen van gebeurtenissen, die bezoekers aan de Proefbijenstand kunnen overkomen.

ir. J. J. Pettinga,
Directeur Stichting Proefbijenstand
„Ambrosiushoeve”.



Boerenkistjes en kruisspijlen

Banvoorstellingen werden ook geschilderd op de zogenaamde Kärntner Bauernstöcke, die in Oostenrijk voor de oorlog algemeen waren, maar nu nog slechts sporadisch voorkomen, laat staan gebruikt worden.

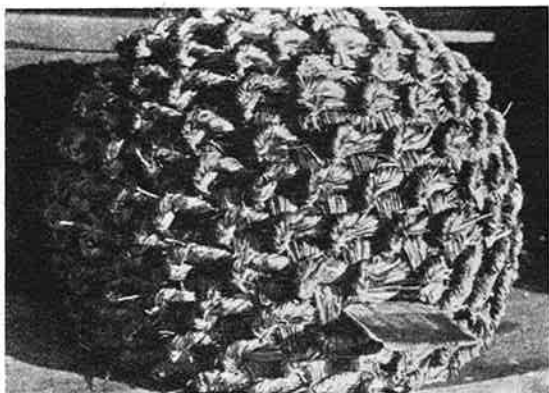
Deze platte boerenkastjes, die men ook Quer-Tunnelstöcke noemt, hebben in het midden een scheidingswand, waardoor de bijen bij het oog-

sten niet gedood behoeven te worden, men draait ze eenvoudig om.

Volgens Peschetz zouden de toenmalige Oostenrijkers dit systeem 2000 jaar geleden reeds van de Romeinen, hun bezetter, hebben overgenomen.

De kistjes zijn aan de voorzijde beschilderd met voorstellingen ontleend aan de bijbel, het volksgeloof, sagen, legenden, fabels en gebeurtenissen uit het dagelijks leven, terwijl de opklapbare vliegplank soms uitgezaagd is in de vorm van een dierfiguur of een andere voorstelling.

Bij het korfvlechten werden de spijlen soms in een kruisvorm aangebracht, bijv. bij de bischopsmuts, waarbij één spijl soms pollepelvormig verbreed was (Kochlöffelspeil) en uit de korf (Glockenstülper) of losse boomstam (Klotzbeute) stak om als vliegplank te dienen.



Geknoopte strokorf met "Kochlöf'speil".

Dit kan bij kleine korven en in het algemeen ter voorkoming van schuine of scheve bouw wel zijn nut hebben gehad, maar in de praktijk deed één der gebruikte spijlen meestal geen dienst, althans niet als steunspil. Daarom is het niet onwaarschijnlijk, dat het op deze wijze in de korf aangebrachte kruis het volk moest beschermen tegen ziekten en ongelukken. In Zwitserland sprak men tenminste van „das Kreuz” of „das Christi” en het was de gewoonte slechts tot daaraantoe te oogsten.

Om dezelfde reden werd ook elders op de buitenzijde van de korf soms een geschilderd of ingevlochten kruis aangebracht, iets wat in sommige streken van Nederland ook gebruikelijk was voor de melkkelder om de daarin opgeslagen zuivelprodukten tegen bederf te vrijwaren.

Vooraf vroeger waren bijen een kostbaar bezit.

In de middeleeuwen stond de waarde van twee bijenvolken ongeveer gelijk aan die van een koe, maar nog in het begin van deze eeuw betaalden de Massai in Afrika één of twee runderen aan leden van de naburige Wadsjagga-stam voor een vaatje honing. Een niet onbelangrijke transactie dus. En wat te denken van de bepaling uit het gezamenlijke toltarief van Lochem en Borculo uit 1611, waarin vermeld wordt, dat voor het passeren van „ein vatt honingh” bij de herberg „Lebbenbrugge” (thans museum) de somma van twee stuivers voldaan moest worden, een bedrag dat overeenkwam met dat voor „ein vatt bottren” of „ein tonne linnen doecks”.

De producenten van deze waardevolle zoetstof dienden voortdurend beschermd te worden. Dat was echter een hachelijke zaak, want er was eigenlijk geen afdoend middel te bedenken om dit rijke maar tegelijk ook zo onzekere bezit veilig te stellen.

Steeds bleef het gevaar aanwezig dat onverlaten zich in donkere nachten meester maakten van raten of korven. Maar dat was nog niet alles, ziekten en andere onheilen vormden even-

eens een niet-aflatende bedreiging, bovendien was het gedrag van de bijen zelf nooit helemaal te voorspellen. Onverwachte uitvluchten, rove-rij, vervliegen e.d. speelden de destijds overwegende korfteelt danig parten en natuurlijk altijd op de meest onverwachte momenten.

De middeleeuwse mens had in het algemeen een diep geloof, maar toch kon hij zich niet geheel losmaken van heidense opvattingen, oeroude voorstellingen en begrippen, die vooral in noodsituaties door de vrij jonge, in sommige streken zelfs heel verse vernislaag van het christendom heenbraken en als onvervalst bijgeloof naast de nieuwe leer erkend en toegepast werden.

Zo had men een heilig ontzag voor de almacht van God, maar was intussen als de dood voor rondzwervende geesten. Zo kwam het dat de wijding van de priester met aandacht en in oprechte overtuiging gadeslagen en ondergaan werd, maar daarnaast werd geen middel geschuwd om de kwade krachten in de natuur gunstig te stemmen en zich steeds opnieuw met hen te verzoenen.

De middeleeuwse mens heeft als het ware een „gespleten ziel”. Zijn denken beweegt zich afwisselend tussen de zegeningen van het christendom en de oerkrachten van het heidendom, terwijl zijn gevoelsleven verscheurd wordt door het verlangen naar verlossing enerzijds en het zich teruggezogen weten naar de doem van het noodlot anderzijds.

In onze moderne tijd is er geen behoefte meer aan heidense noch aan christelijke symbolen om de bijen te beschermen. De imker doet dat nu zelf.

Hij heeft de bankorf en de heiligenfiguren als curiositeit in het museum gezet en maakt deze hoogstens uit liefhebberij nog eens na op een korfvlecht cursus.

Wetenschappelijk onderzoek en een efficiënte bedrijfsvoering hebben wel gezorgd voor iets betere resultaten dan voorheen, maar de afstand tot de natuur is groter geworden, terwijl de ziekten (nosema) en onheilen (diefstal) zijn gebleven.

Het oude is lachwekkend geworden en onnozel, maar in wezen is er niet veel veranderd. Het accent ligt anders, dat wel, maar de problemen voor de imker bij het beschermen van zijn bijen tegen kwade invloeden van buitenaf zijn dezelfde als eeuwen geleden.

Chr. Maillie, Zutphen

Normalisatie van de enkelwandige bijenkast

In 1892 startte Kelting uit Santpoort de import van de Engelse WBC-kast, de zg. Engelse tuinkast, die in Nederland na verloop van tijd uitgroeide tot de alom bekende Simplexkast. Deze werd op zijn beurt vele malen gemodificeerd, waaruit de VS of wel verbeterde Simplexkasten voorkwamen.

Alhoewel er van de Simplexkast een officieel normaalblad verscheen, is het aantal versies van dit type legio; bezien we de in omloop zijnde exemplaren, dan komen we allerhand soorten bodems, daken, vliegplankconstructies en uitvoeringen in warm- en koudbouw tegen, zelfs enkelwandige met de naam Simplex.

Hoewel we in onze bijenliteratuur, zoals in „Bijenhouden met succes“, „Het grote bijenboek“ en zelfs al in de werken van Schotman met de neus worden gedrukt op de praktische enkelwandige kast, hier te lande thans als „spaarkast“ aangeduid, blijven velen nog altijd werken met de ingewikkelde, dubbelwandige constructies, die alhoewel ze dan simplex en zelfs verbeterde simplex mogen heten, in wezen weinig met simpliciteit te maken hebben.

Weinig van deze modellen hebben onderling goed verwisselbare componenten; tijdens het reizen rammelt het inwendige met alle gevolgen van dien; bovenin bevindt zich veelal een loze ruimte, opgevuld met allerlei textielprodukten, stromatjes e.d. (het is verbazend, wat men daar boven also kan aantreffen — leve de wasmot!); de meeste exemplaren zijn verder nog te hoog om ze in een stationcar of variant mee te voeren.

Niettegenstaande al deze bemerkingen heeft de dubbelwandige kast toch vele tientallen jaren in een grote behoefte voorzien; voorts heeft ze gezorgd voor een stuk uniformiteit in bijenwoningen en er toe bijgedragen, dat de opmars van de vele onpraktische achterbehandelingskasten vanuit Duitsland een halt werd toegevoerd.

Het was onze RBC, dhr. Mommers, die met een vooruitziende blik in 1950 de enkelwandige kast onder de naam „spaarkast“ introduceerde. In wezen was deze kast afgeleid van de wereldwijd in gebruik zijnde Langstrothkast, hier a.h.w. gebouwd „om“ het bij ons in gebruik zijnde simplexraampje. Zo was Nederland een der eerste landen in Europa, waar naar Amerikaans voorbeeld, de enkelwandige kast (met bovenbehandeling) zijn intrede deed. De overgang op de spaarkast verliep aanvankelijk even moeilijk als indertijd de overgang van de korf op de kast; niettemin, na een aarzelend begin is de spaarkast thans volledig ingeburgerd.

Helaas werd bij de invoering verzuimd een kwalitatief geëigende werktekening te publiceren, met het gevolg, dat de in de handel zijnde exemplaren onderling in onvoldoende mate verwisselbare componenten bezitten.

Voorts is sinds de invoering gebleken, dat de rudimentaire schets, zoals deze o.a. voorkomt in „van Gool“, een aantal onvolkomenheden bezit. Het deed mij dan ook genoegen, dat in het Groentje van februari j.l. een nieuwe werktekening werd aangekondigd, iets waar elke DHZ (doehetzelver) interesse zal hebben. Evenzo is zulks van belang voor de fabrikant; aldus wordt nl. één en ander genormaliseerd; een volgende stap is een NORMAALBLAD.

Bij de ontvangst van de werktekening moest ik een teleurstelling ondergaan, want helaas was verzuimd een aantal onvolkomenheden op te heffen. De tekening zelf laat aan duidelijkheid niets te wensen over, een voorbeeld van een goede werktekening, waarmede elke rechtgeaarde DHZ uit de weg kan.

Alvorens we deze tekening aan een kritische blik onderwerpen, willen we een aantal gebruikerseisen opsommen, waaraan een en ander moet voldoen:

— een goed leesbare tekening voor de fabrikant en DHZ;

- simpele konstruktie, weinig produktie-uren vergend (kostprijs);
- geschikt voor serieproduktie en bouwpakketten;
- praktische kast, geschikt voor alle bedrijfsmethoden;
- duurzaam, goed materiaal (hechthout WBP).

Hoewel de moderne imker naar losse bodems vraagt (heeft de Simplex immers ook), ontbreekt een tekening van een losse bodem; de „bijenhuisen” leveren reeds geruime tijd het losse bodem-type, zodat het te betreuren is, dat we met deze mooie tekening wederom achter de feiten aanlopen.

Het vaste-bodem-type heeft, zoals bekend, vele bezwaren, waarvan slechts genoemd wordt de onmogelijkheid van het probleemloos omzetten van de BK's of wel van de BK en HK; ook het in het voorjaar even omwisselen van de bodemplank, hetgeen hygiënisch is en waarbij aan de hand van het vuil op de oude bodemplank een goede diagnose gesteld kan worden t.a.v. de volkssituatie. De degelijke reissluiting heeft tenslotte wel de laatste bezwaren tegen de losse bodem van de tafel geveegd.

De plaatsing van de vliegplank, waarvoor een uitsparing in de voorzijde van de kast is aangebracht, is konstruktief gezien ongelukkig; beter ware het de bodem tot aan de voorzijde van de kast te laten doorlopen en daartegen de vliegplank (gelukkig thans op een aanvaardbare grootte) te monteren, zodat deze, evenals bij de Simplex, tegen de voorzijde aan dichtgeklapt kan worden.

In gesloten toestand steekt de vliegplank dan even ver uit als de dakwanddikte. Voor- en achterschotjes, alsmede de binnenschotjes, kunnen dan gelijk blijven, hetgeen ook voor de maker praktischer is.

Verder is het jammer, dat de bijenruimte per bak verdeeld is gebleven over de bovenzijde (3 mm) en de onderzijde (7 mm) der bakken; voorheen 4 en 4 mm.

Praktischer was het geweest de bijenruimte boven de ramen te houden; de Zwitsers kozen in 1973 bij hun genormaliseerde, van de Langstrothkast afgeleide kast, de bijenruimte uitsluitend aan de bovenzijde van de BK en HK.

Zulks heeft meerdere voordelen, o.a. t.b.v. de DHZ (waarvoor de tekening toch in eerste aanleg is gemaakt); verder plaatst men aldus het draadrooster eenvoudiger op de ramen, terwijl men bij gebruik van de dekplank onmiddellijk over de vereiste bijenruimte beschikt. Meerdere imkers plaatsen in het voorjaar nog graag een nauwpassend tapijttegeltje boven de ramen.

De opening in de voerbak, 15 x 250 mm, is voor de DHZ aanmerkelijk moeilijker te maken dan een vijf- of zestal ronde gaten van 30 mm (een gatenzaag, passend op elke boormachine, kost slechts $\pm f$ 7,50); verder verhoogt zulks de soliditeit van de voerbakbodem.

Voor het lezen en werken met een tekening is vermelding van de houtdikte aan te bevelen; hierbij ware gebruik te maken van genormaliseerde dikten.

Uit de tekening blijkt, dat op enkele plaatsen met hechthout WBP wordt gewerkt; waarom niet de gehele kast van dit materiaal? Hechthout bestaat uit een aantal lagen tropisch hardhout, dat fabrieksmatig onder hoge druk d.m.v. kunstharsverbindingen aaneen wordt gehecht; het is volledig waterbestendig, kookvast, vormvast, blijvend glad (goed voor afvoer van condenswater), vlak en strak, zeer hoge splijtweerstand, krimp- en trek vrij.

Het dak is in vergelijking met de oude tekening 2 cm dieper geworden, hetgeen een verbetering is; hierdoor kan de liefhebber op eenvoudige wijze een 20 mm dikke tempex (styropor-) plaat strak passend in het dak plaatsen, zijnde een ideale isolatie tegen koude en warmte.

Dat de wandverdubbeling aan de voor- en achterzijde van de BK en HK niet meer geheel doorloopt tot beneden, is ter voorkoming van het opsluiten der bijen, boven de raampjesoren, eveneens een verbetering.

Vergroting van de bodemvrijheid onder de ramen van 10 op 20 mm was reeds lange tijd een noodzaak.

Het reisraam zou kunnen vervallen door in plaats hiervan twee gaten van 60-80 mm diameter in de beide achterhoeken van de bodemplaat te boren (gatenzaag); afdichten aan de bovenzijde met fijnmazig staalgaas.

Bij bovenstaande ontboezemingen zal de lezer zich afvragen, waarom al die details, wel, de Simplexkast verdwijnt, al was het alleen maar vanwege de te hoog wordende produktiekosten en ingewikkeldheid voor de DHZ, terwijl aanmaak van bouwpakketten in deze niet op rendabele wijze mogelijk is. Het normaalblad van de Simplex zal dan ook ongetwijfeld voorzichtig in de vergetelheid geraken. Gezamenlijk moeten we nu trachten hiervoor in de plaats een perfect normaalblad voor de enkelwandige kast te verkrijgen; naar mijn mening behoeft zulks niet lang meer te duren. Laten we dan ook streven, zulks in tegenstelling tot de omliggende landen, naar één type kast in Nederland en laat dat een uitgekiend exemplaar zijn!

J. J. Speelziek, Apeldoorn.

Het voerraam met droge suiker opnieuw in de belangstelling

Enkele dagen geleden ontving ik van Dhr. G. van Nuil, Boslaan 53, Zuidwolde (Dr.), een schrijven om mijn mening eens te willen geven betreffende het al of niet voeren van droge suiker aan de bijenvolken, in een drachtloze periode.

De vragensteller verzocht mij, mijn antwoord te doen opnemen in het „Maandschrift“ daar hier veel verschillende meningen over schijnen te bestaan. Hij hoopt langs deze weg tot een eensluidend oordeel en een advies te kunnen komen.

Graag voldoe ik aan dit verzoek.

Wanneer we uitgaan van een goed wintervolk, weten wij, dat dit zich in 't voorjaar begint te ontwikkelen ondersteund nog door een flinke hoeveelheid wintervoorraad. Uit ervaring weten wij, dat men tenminste 10 kg suiker moet voeren (opgelost in warm water b.v.) om $\pm$ 25 pond voer voor de winter in het volk te hebben en hiermee genoeg voorraad te geven tot mei toe. Meestal komt er dan voldoende opnieuw gehaalde voorraad binnen, zodat het broednest zich ook gedurende de maand mei flink kan ontwikkelen en tegen eind mei z.g.n. op **vlieg-hoogte** begint te komen. Inmiddels kan er al een overschot aan honing ontstaan zijn afhankelijk van weersomstandigheden en dracht.

Tot zover gaat dit allemaal naar wens, er kunnen tijdig kunstzwermen gemaakt worden; doppen gebroken en meestal hebben we dan omstreeks half juni volken met een Jonge Koningin, die pas aan de leg is. Er is of er wordt binnenkort geslingerd, het broednest van de Jonge Koningin begint zich te vormen en dan komen meestal ook de moeilijkheden.

Scherp opletten is dan gewenst en ieder zal begrijpen, dat **NU** een flinke voedselvoorraad aanwezig moet zijn om de garantie te hebben dat het broednest zich goed kan ontwikkelen.

De maanden juli en augustus zijn dikwijls de meest kritieke maanden van de gehele zomer. Het broednest zal zich **DAN PAS** goed kunnen ontwikkelen, wanneer er direct opneembaar voer rijkelijk aanwezig is. Mocht er dan een stagnatie ontstaan, dan vindt dit direct zijn terugslag op de broednest uitbreiding.

Zo zie ik dus dikwijls, dat zomervolken half of

eind augustus praktisch zonder broed komen te zitten en juist bij die volken, welke ruim 3 weken eerder al met een te geringe voorraad zaten. Hierdoor gaan veel mensen met hun bijenvolken naar de hei met te oude bijen, die tegen 't eind van de dracht zijn afgeleefd. Men verwondert er zich dan over, dat de volken op de hei zo sterk achteruit gaan. Steken dit dan maar op spinnen enz. enz. Zulke volken zijn ook enorm vatbaar voor NOSEMA.

Volken waarmee men naar de hei wil gaan, moet men goed verzorgen en **tevorens** 4 tot 5 kg suiker (opgelost in warm water) b.v. voeren **IN DE BROEDKAMER**. Het voeren of meegeven van droge suiker zal het volk nauwelijks baat geven, omdat dit zeer moeilijk door de bijen wordt opgenomen.

Let op de voorraad, een plank (!) broed vraagt ook een plank voer en die 1 à 2 kg droge suiker zal dit zelfs **ALS** het direct opneembaar was, **NIET** kunnen goedmaken.

U kunt van een bijenvolk pas iets verwachten, wanneer het in optimale conditie is en is er zeker niet mee gebaat, wanneer u probeert het met een paar kilo droge suiker in het leven te houden.

De Hoofdassistent van het Consulentenschap
in algemene dienst voor Bijenteelt
A. J. van Willegen

IN MEMORIAM

Op 2 maart 1976 overleed te Diepenveen op 59-jarige leeftijd de heer

J. FEKKES

In de vijf jaren dat hij lid van onze vereniging was leerden wij hem kennen als een prettig collega. Wij wensen zijn vrouw en kinderen alle sterkte bij dit grote verlies.

Bestuur en leden
afd. Diepenveen-Colmschate

AFDELINGSNIEUWS

AFDELING EPE

Hierdoor delen wij u mede dat het sekretariaat van de Afdeling Epe is gewijzigd. De bestuursamenstelling van het dagelijks bestuur is als volgt: Voorzitter: W. Groenewold, Dennenstuk 2, Epe, tel. 2806. Sekretaris: B. J. Klein, Papenstraat 25, Epe, tel. 2795. Penningmeester: J. Pruim, Vossenbroekweg 5, Epe, tel. 2790.

AFDELING DORDRECHT

Als van ouds organiseren de Dordtse imkers weer hun jaarlijkse Bijenmarkt. Op 24 april hopen zij hun collega-imkers te ontmoeten uit het gehele land. Er is jaarlijks een levendige handel op de markt en de vraag naar volken is altijd groot. Ook dit jaar is er weer honing en materiaalverkoop door de afdeling, terwijl diverse atraktieve en folkloristische stands aanwezig zullen zijn. De markt wordt gehouden op het Beverwijksplein, alwaar gratis parkeerruimte en de mogelijkheid tot koffiedrinken aanwezig zijn.

A. van 't Hoff, secr., tel. 078-64317

AFDELING STEENWIJK & OMSTREKEN

Op een jongstleden gehouden jaarvergadering van onze afdeling is het plan geboren om door middel van een honing- en bijenmarkt de bijenteelt onder ruimere aandacht van het publiek te brengen. Daartoe is een commissie gevormd die de plannen verder zal uitwerken.

Voorts is contact opgenomen met het comité „Midweekfeesten” te Steenwijk, dat reeds jarenlang gedurende de zomermaanden festiviteiten organiseert die een groot aantal bezoekers trekken.

In het programma van het comité is een honing- en bijenmarkt in te passen op woensdag 7 juli a.s. Op die dag zal door de plaatselijke middenstand een braderie worden gehouden, waartoe de binnenstad voor het verkeer zal worden afgesloten, terwijl door de plaatselijke garagehouders een tweedehands-automarkt zal worden gehouden. Zodra de organisatie rond is zullen nadere berichten verschijnen.

D. Dijk, secretaris.

AFDELING ZEIST

Het jaar 1975 heeft een goede groei van onze afd. opgeleverd. Het ledental steeg van 39 naar 45 leden. Er is thans ook nog een jeugdlid. Er zijn drie afd.-vergaderingen gehouden. Op de jaarvergadering in februari is de Hr. Brulleman uit Eemnes geweest om ons de polyester bijenkast en andere nieuwigheden te tonen. Op de in maart gehouden vergadering is de film „Bijenhouden met succes” vertoond. De Hr. Elting heeft toelichting gegeven op zijn methode. Tot slot konden we op de vergadering van november de HH. van den Hout en Duyvetter welkom heten. De Hr. v. d. Hout, gemachtigde van de Inspecteur van het Landbouwonderwijs kon zich accoord verklaren met het uitreiken van het diploma v. d. beginnerscursus aan 8 van de 10 cursisten. De Hr. Duyvetter van het Consulentenschap voor Bijenteelt vertoonde de film „Paringsgedrag der koningin” waar een levendige discussie op volgde. Tot slot nog een filmpje van de Amerikaanse ambassade „Bloemen en Bijen”. Er werd zoals gewoonlijk deelgenomen aan de tentoon-

stelling van Volkstuinders en Floralia terwijl ook een bijdrage werd geleverd aan de groots opgezette Fuchsia-tentoonstelling in het park van het Zeister-slot. De siervlecht cursus onder leiding van Hr. Beens was een groot succes en ook de beginnerscursus bijenteelt verliep erg prettig. De ontwikkeling der volken was in het voorjaar slecht door de uitzonderlijk warme winter en de daarop volgende koude maand maart. Het koolzaad gaf veel minder dan in 1974 en ook de fruitoogst was matig. De oogst van de heide, door enkele imkers bezocht, was matig. Van de Hr. Karreman is een voorstel gekomen om een mogelijkheid te overwegen een „koninginnebank” te stichten. Er zouden dan koninginnen die leden over hebben behouden kunnen worden om anderen hiermee te helpen. Hieraan wordt gewerkt.

Helaas verloren we een van onze actieve leden n.l. de Hr. van Seventer, die steeds bereid was te helpen met reizen. De Hr. de Boer heeft bedankt als voorzitter maar heeft dit jaar als waarnemer deze vacature vervuld. De Hr. B. Elting, Bunsinglaan 1 Zeist, tel. 03404-25352 heeft thans het voorzitterschap op zich genomen.

AFDELING GORSSSEL

Op dinsdag 24 februari j.l. hebben de afdelingen Gorssel, Almen-Harfsen en Eefde-Warnsveld een instructieve avond belegd voor hun leden en andere belangstellenden.

De heer Speelziek uit Apeldoorn vertelde voor de pauze, mede aan de hand van dia's, over de verschillende bedrijfsmethoden van de imkerij in Europa. Bijzonder interessant en bovendien leerzaam, vooral wat de laatste ontwikkelingen op dit punt in het buitenland betreffen.

Na de pauze werd de door de afdeling Apeldoorn ontworpen spaarkast behandeld. De voorzitter van de afdeling Gorssel bedankte de inleider aan het slot van de avond namens de aanwezige (55 personen) en bood de heer Speelziek een attentie aan. A. L.

AFDELING ZUID-NOORD BEVELAND

Het plaatsen van bijenvolken in groot en klein fruit is weer in zicht. De afd. wil u er bij behulpzaam zijn zodat u weet waar ze komen en tevens enig toezicht houden.

Belangstellenden kunnen zich telefonisch in verbinding stellen met de afdeling 01102-1219.

Op de gehouden jaarvergadering zijn er nog al wat bestuurswisselingen geweest. Aftredend waren i.v.m. bijzondere omstandigheden de voorzitter en de secretaris tevens trad de heer Heibloom terug.

De heren C. v. Beek en S. Vroonland werden bereid gevonden om deze functies te vervullen, tevens trad de heer A. Danker toe tot het bestuur.

Aan de scheidende secr.-penn. werd dank gebracht voor het vele werk wat hij deed, het batig saldo was onder zijn beheer flink toegenomen, waar op hij terecht trots was.

Onder applaus overhandigde de nieuwe voorzitter de scheidende secr.-penn. een kistje sigaren. De heer Nooteboom was er wat beduusd van en wenste het jonge bestuur veel succes.

Na deze bloedtransfusie hoopt uw bestuur slagvaardig en doortastend te kunnen gaan werken en zo de vereniging tot grote bloei te brengen.

Inmiddels zijn wij aan de slag gegaan. Ongetwijfeld heeft u momenteel de eerste tekenen van haar activiteiten reeds in de bus gevonden.

Het bestuur spreekt de hoop uit, op een vruchtbare samenwerking van haar leden te mogen rekenen. Wij van onze kant zullen trachten de gedane belofte gestalte te geven.

S. J. Vroonland, secr.

AFDELING ARNHEM

De afdeling Arnhem organiseerde dit seizoen een korfvecht cursus. Zowel niet-leden als leden namen hieraan deel. Onder de deskundige leiding van de heer Van Amelsfoort probeerden de deelnemers een korf te vlechten. Hoezeer een goede korf vlechten in moeilijkheid wordt onderschat bleek alras. De vorm kwam er wel in, zij het echter geen vorm van een korf. Doch al doende leert men en thans leveren de deelnemers en deelneemsters al bijzonder goede resultaten.

Het vlechten gebeurt in een bijzonder gezellige sfeer waarbij flink wat wordt afgelachen.

Ook wordt de onderlinge band binnen de vereniging verstevigd. Het bestuur van de afdeling denkt aan voortzetting, terwijl ook binnenkort nieuwe activiteiten worden ontplooid op het gebied van het organiseren van cursussen. Op deze wijze hoopt het bestuur ook het ledental van de afdeling weer te vergroten.

E. van den Berg, secr.

AFDELING LEIDEN EN OMSTREKEN

De afdeling Leiden e.o. verzorgde op vrijdag 27 februari met de Leidse Volksuniversiteit een goed bezochte avond, waarop voor leden van de Volksuniversiteit en andere belangstellenden ruime aandacht werd besteed aan het bijenleven en de bijenteelt.

Voor de pauze kreeg men door een diavertoning met toelichting en de film „De Honingbij” een indruk van het fascinerende leven, dat zich afspeelt in bijenkast en bijenkorf. Na de pauze hield voorzitter Weijman een inleiding over het praktisch imkeren, waarbij hij werd geassisteerd door zijn zoon Dick, jeugdlid van de vereniging, die het materiaal van de imker demonstreerde. In de film „Bijenhouden met succes” — bij de meeste leden van de vereniging welbekend — kon men de werkzaamheden van de imker gedurende het hele jaar volgen en ging men met hem op reis naar de drachtgebieden.

Voor velen en dat bleek ook op deze avond is het steeds weer een verrassing dat men in de omgeving van Leiden bijen kan houden. Dat hetgeen op de avond was verteld en vertoond wel had aangesproken, bleek na afloop toen een aantal bezoekers zich opgaf als lid, en de cursus bijenteelt voor beginners voltekend werd.

In de afdeling Leiden e.o. is men in februari begonnen met cursussen bijenteelt voor beginners en voor gevorderden. Voor beide cursussen was een groot aantal aanmeldingen. Aan de cursus voor gevorderden gaven zich — evenals voorgaande jaren — ook enkele leden op van direct aanliggende afdelingen.

AFDELING KENNEMERLAND (Haarlem)

Op vrijdag 20 februari j.l. hield de afdeling Kennemerland haar jaarvergadering. Ons ledental mocht zich in 1975 verheugend ontwikkelen t.w.: Per 1 januari 1975 60 leden, 1 jeugdlid en 1 erelid. Per 31 december 1975 73 leden, 2 jeugdleden en 2 ereleden. Ook de activiteiten tijdens het verenigingsjaar zijn alleszins vermeldingswaard: 10 bestuursvergaderingen; 8 algemene vergaderingen, waarvan 5 met lezing, film of dia's; 6 maal kwam de Imkerssoos bijeen; 1 collectieve koolzaadreis; 4 maal vergaderde de Markt- en Lustrumcommissie.

Aan alle leden werd vroegtijdig een jaarverslag 1975 in boekvorm toegezonden of persoonlijk bezorgd, zulks om de hoge portokosten te drukken.

Voor 1976 wordt in aansluiting op de cursus voor beginners in 1974, thans een cursus voor gevorderden georganiseerd o.l.v. de Bijenteeltleraar de heer L. Hendrikse.

In verband met het 60-jarig bestaan van onze afdeling in 1976, zal zaterdag 19 juni een bijenmarkt worden gehouden op het IJsbaanterrein aan de Kleverlaan te Haarlem. Enige handelaren in Imkersartikelen zullen hierbij hun medewerking verlenen, ook is een vlechtmeester aangetrokken voor het vervaardigen van strokorven enz. Bovendien zal een kaarsenmakerij op de markt aanwezig zijn. In de Grote Tent welke is afgehuurd, zullen bijenfilms worden vertoond, terwijl de zoveelste bezoeker een gratis buitenlandse reis zal worden aangeboden voor 2 personen door de Reisorganisatie „Evenementsreizen”. Tevens zal een demonstratie plaats vinden van het behandelen van bijenvolken, het afnemen van honing en het centrifugeren hiervan.

Op enige marktstallen, zal de gelegenheid worden geboden, imkersartikelen, honing, was, ledige zowel als bevolkte bijenwoningen ten verkoop aan te bieden. Zij die willen deelnemen aan de Honing- en Bijenmarkt op 19 juni a.s. worden verzocht **uiterlijk** vóór 12 juni a.s. zich te melden aan onderstaande adressen.

Namens het afdelingsbestuur:

De secretaris,	De marktmeester,
P. Bood	H. Marseille
Thomsonlaan 61	Duvenvoordestraat 30
Haarlem, tel. 023-243226	Haarlem, tel. 023-326514

AFDELING DE WIJK e.o.

Op vrijdag 20 februari hield de afd. De Wijk een ledenvergadering, waarbij de dames van de leden ook aanwezig waren. Na het officiële gedeelte, volgde de uitreiking van een 65e lidmaatschapkaart, die voor deze gelegenheid versierd en ingelijst was, aan de heer E. Jansen, die 65 jaar lid van onze afdeling is, waarvan 40 jaar als bestuurslid. De voorzitter prees in zijn bewoordingen dit feit, wat uniek is, misschien wel het enige in Nederland. Verder dankte de spreker de heer Janssen voor het vele werk met toewijding verricht voor onze afdeling, en hoopte dat hij nog vele jaren in ons midden mag vertoeven, in de gezondheid die hij nog geniet. Nog steeds neemt Jansen actief deel aan alles wat maar enigszins met de bijen te maken heeft. De heer Jansen dankte de voorzitter voor de huldiging en toespraak. En dankte tevens de leden voor het vertrouwen, dat hij al die jaren mocht genieten.

Na de pauze vertoonde ons lid de heer Muller, dia's van Noorwegen, genomen tijdens een vakantietrip. Dit geheel viel bij de aanwezigen erg in de smaak.

Onze afd. vraagt zich af, of er nog meer imkers in Nederland zijn, die 65 jaar of langer lid zijn.

A. Broekert, secr.

AFDELING BEILEN

De Bijenvereniging Beilen hield op 11 maart 1976 in Hotel Koopman haar jaarvergadering. Voorzitter H. Wijma opende de vergadering, waarna de secretaris-penningmeester zijn jaarverslagen liet horen. De kascommissie sprak haar tevredenheid uit over het beheer van de penningen; vervolgens werd er een nieuwe kascommissie ingesteld, en daarna vond de bestuursverkiezing plaats. Dhr. B. Mulder, secretaris-penningmeester was aftredend en hij vond dat het tijd geworden was dat een ander zijn functie ging overnemen; vervolgens leek het raadzaam een vierde bestuurslid te benoemen dat voortaan de financiën zal beheren. Het bestuur is nu als volgt samengesteld: H. Wijma, voorzitter. T. L. Kroes, secretaris. Hijkerweg 19 te Beilen, tel. 05930-3382. M. Sinkgraven, penningmeester en W. Oldenkamp, lid.

De voorzitter bedankte de scheidende secretaris-penningmeester voor het vele werk dat hij voor de

vereniging heeft verzet. Dhr. Mulder werd een cadeaubon aangeboden en zijn vrouw werd met een bloemetje verrast.
Na de pauze vertoonde mevr. Beckering van Rijn haar dia's.

T. L. KROES, secr.

AFDELING BEEMSTER

In de vergadering van onze afdeling van 23 febr. j.l. is buiten de zakelijke punten van de agenda het besluit gevallen om op de bijenmarkt te Purmerend meer activiteiten te organiseren. Hiervoor is een commissie samengesteld die zal trachten films te vertonen, waskaarsen te maken, korfvlechten te demonstren en honing te verkopen. Een en ander in verband met het feit dat de afd. Beemster dit jaar 50 jaar bestaat. De markt en de activiteiten worden alle gehouden op de vanouds bekende plaats n.l. op het veilingterrein van afslagvereniging B.P. en O. Kooimanweg 1, Purmerend op zaterdag 1 mei, aanvang 's ochtends 9 uur.

secr.

SIEGERLAND - HONINGSLINGERS

aangepast aan de Hollandse raammaat.

- 4 H raams Honingslinger f 280,— met elektr. motor f 570,—
- 6 H raams Honingslinger f 365,— met elektr. motor f 650,—
- 8 H raams Honingslinger f 405,— met elektr. motor f 690,—
- Elektro-motoren 70 Watt (met compleet drijfwerk) f 385,—

Alleen-verkoop voor Nederland

„DE BIJENKORF” - Eemnes.

Tevens leveren wij alle IMKERSARTIKELN

Zelfbedieningsmagazijn „DE BIJENKORF”

Meentweg 103, Eemnes — Telefoon 02153-86704

SPEURBIJTJES

Tarief: tot 20 woorden f 4,50, elk woord meer 25 cent. Bij vooruitbetaling te voldoen op gironummer 84 68 01 van de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt te Wageningen. Bij 10 keer plaatsen 10% korting. Inzendtermijn voor de 10e van de maand. De redactie aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud.

TE KOOP: 15 korfvolken en 10 volken in zesraamskasten. M. W. Hendrix, Rietstraat 20, Weert. Tel. 04950-34324.

TE KOOP: Enige 10 raams bijenkasten. J. de Jonge, v. Maasdamstraat 15, Hooftveene. Tel. 05280-63637.

TE KOOP: Een 8-raams honingslinger in goede staat. H. Hazelaar, Langestraat 65, Deventer. Tel. 05700-11370.

TE KOOP: Heide- en Lindehoning in emmers van ± 12 kg. G. J. Grond, Hiddinkdijk 9, Varsseveld.

Wij zijn kopers voor alles wat U op bijenteeltgebied kunt aanbieden, zoals bijenvolken in korven en kasten, en verder alle voorkomende bijenmateriaal. Ook ruwe en zuivere was en nederlandse honing. Betaling met contant geld, wordt bij U aan huis gehaald.
BIJENPARK BRULLEMAN, ZANDPAD 42a, BREUKELN. Tel. 03462-1303. Van ouds bekend, sinds 1896.

WIJ KOPEN: Inlandse Bijenhoning, Ruwe- Zuivere Bijenwas, Propolis, Honing- en Waszemerij ARKADIA Lochem. Tel. 05730 - 1827/2219.

Wij leveren alles wat voor en bij een bij nodig is. Hier een greep uit onze imkersartikelen. Transformatoren, Nosemack, Koninginnemerkgarrituur, Bijenvogers, Handschoenen, Draad per klos, Spoorwiel, Wasmoddood, Ontzegelvorren, Raamgrijpers, Bijentabak, Dathepijpen, Gaatjesapparaat, Honingzeven, Honingpotten, Honingslingers, Honingtank inhoud 50 kg voor het vullen van potten, Kunstraad, Draadroosters, Nektapoli met Nosemark, Draaglijsten, Bijenkappen en sluiers, Ramen, Koperen oogjes, Kasten, Korven, Honing, Boenwas met echte natuurterpentijn enz., enz.

Breng ons eens een bezoek, we wonen hier in de mooie Vechtstreek, zeer de moeite waard. U bent van harte welkom, elke dag zijn we geopend ook zaterdag, zondags gesloten.

BIJENPARK BRULLEMAN, ZANDPAD 42a, BREUKELN. Tel. 03462-1303. Van ouds bekend, sinds 1896.

Wij verkopen Bijenvolken in kasten, korven en op ramen, eventueel ook te huur. De bijen zijn kerngezond en worden onder volle garantie geleverd.

BIJENPARK BRULLEMAN, ZANDPAD 42a, BREUKELN. Tel. 03462-1303. Van ouds bekend, sinds 1896.

Aangeboden: CARNICA KONINGINNEN bevrucht op Schiermonnikoog teelt 1976 aan de leg. f 35,— per stuk. Carnica volkjes op 3 ramen per volk f 50,—. Leverbaar juni-juli. Zending niet franco Afd. Enschede p/a H. H. Schutte Jzn., Sportlaan 22, Enschede. Tel. 053-318165.

Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland. Koninginneteelt Commissie heeft te koop, Carnica Volkjes. Op 3 broedkamerraampjes à f 50,— en Carnica koninginnen aan de leg f 35,— per stuk. Levering juni-juli niet franco. Bestellen bij Hr. R. H. Geskes, Alb. Schweitzerplantsoen 13, Roden. Tel. 05908-19699.

TE KOOP: 1 nieuwe 3-raams Slinger. H. de Vries, Noord 42, Workum. Tel. 05151-1664.

TE KOOP: 8 Bijenvolken in kasten. Alb. Mulder, Westerlanderlaan 5, Hippolytushoef. Tel. 02279-1386.

GEVRAAGD: Boeken over bijenteelt; tevens honingpers en Rietsche pers. G. M. van Gurp, Laan van Rasseghem 31, Breda.

TE KOOP: 3-Raams Honingslinger, 8 Komplete Bijenkasten met losse broed- en honingkamerraampjes, enige bevolkte kasten, alles simplexmaat. E. J. Frieling, Uithuizen. Tel. 05953-1784.

AANGEBODEN: Gebruikte kasten, uitgebouwde en lege honingramen. G. Willems, Hemmerbuurt 177, Hem (N.-H.). Tel. 02284-1693. Liefst op zaterdag.

TE KOOP: 20 Kasten met bijen en een 18-raamsslinger met motor. W. Aaltink, N 51, Holten. Tel. 05483-1565.

TE KOOP: Goede bijenvolken op ramen boogkorf of kast. Jos. J. Helmes Oldenhove, Oldenhove 8, Etten bij Terborg.

TE KOOP: ± 10 goede bijenvolken compleet met kast te bevragen: A. Aal, Trajamesplein 13, Kesteren. Uitsluitend zaterdag.

TE KOOP: 5 lege bijenkasten (2 honing 1 broedkamer). 4 kweekkastjes (5 raams) alles met raampjes en z.g.a.n. 1 kast bijen, 3 ronde korven, 1 honingpers en 2 dathe pijpen. H. H. Sanders, E. van Drielstr. 40, Emmen. Tel. 05910-15419.

TE KOOP GEVRAAGD: Expositiemateriaal: korven, vlechte gereedschap, oude moerkooitjes, korfmessen, voerbakjes, luxe honingpotjes, bijenpijpen, bijenantiek enz. Atze Dijkstra, Kampingerhof 6, Oosterwolde. Tel. 05160-2439.

TE KOOP: 6 H-raams of 3 B-raams Honingslinger. J. G. Tooren, Blijham Gr. Tel. 05976-1402.

TE KOOP: prima gezonde bijenvolken en zo goed als nieuwe kasten. L. Elting, Smalbroek 20, Beilen. Tel. 05930-2618.

Wij kunnen u alles leveren voor de MODERNE BIJENTEELT voor zo laag mogelijke prijzen uit ruime voorraad.

Vraagt onze jubileum Prijscourant 1976 met vele foto's en afbeeldingen.

Op uw aanvraag zenden wij u die gratis toe.

Tevens komen wij weer op de te houden bijenmarkten.

BIJENSTAND FA. H. T. VAN DAM & ZN.
Jubbega (Fr.) — Tel. 05165 - 13 82